Document de conclusions del Grup Focal

Gènere, drets humans i desenvolupament sostenible: perspectives per al V Pla Director de la Cooperació Valenciana 2021-2024

Elaborat per Sonia Pérez Sebastiá, cap de secció d'Anàlisi i Avaluació de Polítiques de Cooperació al Desenvolupament en la Direcció General de Cooperació Internacional al Desenvolupament de la Generalitat Valenciana.

Ponents

- Nadia Nair, membre de la secció de Tetuan de L'Union de l'Action Féministe (UAF), Marroc.
- Silvia Álvarez, responsable en Farmamundi dels projectes d'Acció Humanitària a la República Democràtica del Congo.
- Ana Silvia Monzón, presidenta de la Junta Directiva d'ActionAid Guatemala
- Begoña Arias, responsable de projectes d'Intered en la Comunitat Valenciana.
- M.ª Esther Padilla, directora executiva del Centro Juana Azurduy, Bolívia.

Coordinació i relatoria

Sonia Pérez Sebastiá, cap de secció d'Anàlisi i Avaluació de Polítiques de Cooperació al Desenvolupament en la Direcció General de Cooperació Internacional al Desenvolupament de la Generalitat Valenciana.

Desenvolupament del Grup Focal

Durant aquesta sessió s'han abordat les temàtiques relacionades amb l'Acció Humanitària i ajuda d'emergència, incidència política, consolidació democràtica i participació, dones defensores de drets humans, reptes i riscos afegits als quals s'enfronten, empoderament, emprenedoria i lideratge social i econòmic, educació per a la ciutadania global amb enfocament de gènere, erradicació de totes les formes de violència contra les dones, enfocament de gènere i pau en desenvolupament.

El grup ha comptat amb tres nivells de participació. Un primer nivell en el qual les ponents principals de la taula han realitzat les seues intervencions sobre algun dels temes relacionats amb el gènere, els Drets Humans i el Desenvolupament Sostenible, d'uns deu minuts de duració. Un segon nivell de participació, en el qual s'ha obert el debat en la Fila 0, on deu representants de diferents entitats han realitzat aportacions concretes sobre la matèria. I un tercer nivell, en el qual les persones que han assistit al grup a través del canal de Youtube live han pogut realitzar aportacions que han considerat a través del xat i s'han llançat qüestions directes a les participants en la taula principal.

En aquest document es recullen les idees principals que s'han posat sobre la taula, que poden pertànyer a diferents organitzacions i representants de les participants. La majoria de les propostes que es reporten a continuació han sigut debatudes per diverses de les persones participants i compten amb el consens majoritari de totes les persones que han realitzat algun tipus de participació a través de tots els canals establits amb aquest objectiu.

Qüestions Clau

- La condició del gènere influeix en totes les esferes de la vida, en la situació sanitària de les dones i xiquetes i en l'impacte diferenciat que pateixen en les crisis humanitàries.
- La dona és agent i protagonista del canvi. La rellevància del paper de la dona en el canvi es contempla, d'una banda des de l'àmbit individual, que després d'un treball de llarga trajectòria revertirà en un canvi comunitari. El paper de la dona cobra especial rellevància com a defensora dels Drets Humans i en els processos de construcció de la pau.
- Les dones defensores de Drets Humans s'enfronten a uns riscos afegits que no afecten els homes defensors. Per això és necessari reforçar i ampliar aquest tipus de projectes. Igualment, és important visibilitzar el context i la lluita que afronten perquè la ciutadania siga coneixedora de les situacions de vulneració de Drets Humans que es produeixen en el món.
- És necessari implementar l'enfocament de gènere en totes les accions que es desenvolupen, però també és necessari desenvolupar projectes exclusius d'actuacions sobre les xiquetes i les dones, que incidisquen sobre la violència de gènere i la desigualtat estructural.
- Reforç de les actuacions desenvolupades des de l'Educació per a la Ciutadania Global per a previndre totes les violències masclistes. En aquest sentit, és necessari treballar per a aconseguir una proposta metodològica coeducativa i incidir en la realització d'un acompanyament al professorat.
- L'empoderament de les dones presenta una doble visió: des de l'àmbit comunitari i públic i des de l'àmbit privat.

  -Un dels instruments que ja s'utilitzen per a reforçar l'empoderament individual és el mecanisme del Cash-transfer, que permet la implementació d'actuacions que impulsen la independència econòmica de les dones trencant la situació de dependència històrica en la qual es troben ancorades. Aquestes actuacions s'implementen juntament amb una labor d'acompanyament persones i de suport psicosocial. S'ha de contemplar aquest instrument en el nou pla director com a element potenciador de la independència i la dignitat de les dones.

  -L'empoderament en l'àmbit públic o comunitari contempla mesures destinades a afavorir i reforçar la presència de les dones en l'esfera pública comunitària i política, fomentant la seua presència i participació efectiva en els processos de presa de decisions públiques.
- És necessari socialitzar i compartir totes aquelles bones pràctiques que s'estan duent a terme en aquest àmbit d'intervenció, no sols a nivell local, sinó també intercomunitari i internacional. Aquest tipus de fòrums de treball, com el desenvolupat d'aquest grup focal, resulta molt adequat per a

realitzar aquest intercanvi i s'han de fomentar celebracions posteriors.

- És necessari incorporar l'enfocament de la diversitat sexual en la planificació de les intervencions tant de Cooperació al Desenvolupament, com d'Acció Humanitària i d'Educació per a la Ciutadania Global.
- Així mateix, es reitera la necessitat d'una mirada interseccional del gènere, considerant la importància de contemplar la desigualtat de gènere juntament amb altres desigualtats i aspectes que agreugen aquesta situació. Per això, s'ha de tindre en compte l'enfocament de gènere juntament amb l'enfocament de la infància o de la diversitat funcional. D'aquesta manera es pot facilitar l'abordatge de la doble discriminació que afronta una dona amb diversitat funcional, o les xiquetes que s'enfronten a un doble risc per ser dona i població infantil, o fins i tot triple per als qui presenten alguna diversitat funcional.